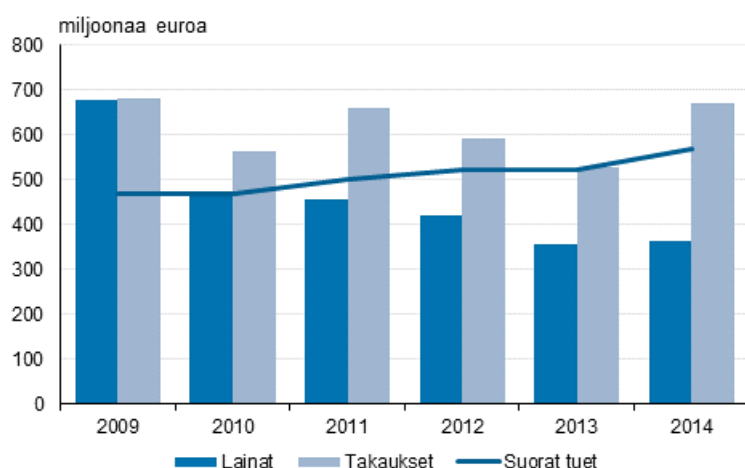

Yritystukitilasto 2014

Lainojen osuus yritystuista vähentymässä

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2014 yritystuet nousivat kokonaisuudessaan 14,0 prosenttia vuoden takaisesta. Myös tukea vastaanottaneiden yritysten määrä nousi toista vuotta peräkkäin 5,7 prosenttia 36 936 yritykseen. Noin joka kymmenes yritys kaikista Suomessa toimivista yrityksistä vastaanotti yritystukea vuonna 2014.

Kaikki maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset 2009–2014

Kaikkia tukimuotoja myönnettiin edellisvuotta enemmän. Suorat yritystuet kasvoivat 8,5 prosenttia, lainat 2,3 prosenttia ja takaukset 27,2 prosenttia. Pidemmän aikavälin trendinä lainojen määrä on laskussa, suorien tukien nousussa.

Tässä tilastossa ovat mukana seuraavat tukimuodot: maksetut suorat tuet työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM), maa- ja metsätalousministeriöltä (MMM) ja Tekesiltä, maksetut lainat Tekesiltä sekä myönnetyt lainat ja takaukset Finnveralta. Lisäksi julkaisu sisältää erillisinä tiedot määräajaksi (2013–2014) asetetuista tutkimus- ja kehittämistoimintaan kohdentuvista verovähennyksistä. Muuten tilasto ei sisällä esim. verotukia tai maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvia tukia.

Sisällys

Yritystuen määrä kasvoi selvästi vuoden takaisesta.....	3
1. Tuet yritysten suuruusluokan mukaan.....	3
2. Tuet yritysten toimialan mukaan.....	6
3. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennykset.....	8

Taulukot

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2014.....	3
Taulukko 2. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2009–2014, tuhatta euroa....	5
Taulukko 3. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset suuruusluokittain vuonna 2013 ja 2014, tuhatta euroa.....	8
Taulukko 4. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset toimialoittain (TOL2008) vuonna 2013 ja 2014, tuhatta euroa.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2009–2014, tuhatta euroa.....	10
--	----

Kuviot

Kuvio 1. Maksetut suorat tuet yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa.....	4
Kuvio 2. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa.....	4
Kuvio 3. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa.....	5
Kuvio 4. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2014.....	6
Kuvio 5. Maksetut suorat tuet yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa.....	7
Kuvio 6. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa.....	7
Kuvio 7. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa.....	8

Yritystukitilaston laatuseloste.....	12
--------------------------------------	----

Yritystuen määrä kasvoi selvästi vuoden takaisesta

1. Tuet yritysten suuruusluokan mukaan

Yhteensä 11,0 prosenttia koko yrityskannasta vastaanotti jotain tukimuotoa (suoratuki, laina tai takaus) vuonna 2014. Tukea saaneiden yritysten osuus kaikista yrityksistä kasvoi noin prosentilla vuoden takaisesta (Taulukko 1). Suuret yritykset saivat todennäköisimmin jotain tukea julkisilta tahoilta; vuonna 2014 73,6 prosenttia kaikista suuriksi luokiteltavista yrityksistä sai joko suoraa tukea, lainaa tai takausta. Sen sijaan tukea saaneiden yritysten keskuudessa jotain tukimuotoa sai todennäköisimmin mikroyritys.

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2014

Yrityksen suuruusluokka 1)	Yrityksiä	% kaikista yrityksistä	Tukea saaneita yrityksiä, % ²⁾	Liikevaihto, % ³⁾	Liikevaihto, % ⁴⁾	Henkilöstö, % ⁵⁾	Henkilöstö, % ⁶⁾
Mikroyritys	298 789	88,7	8,2	12,5	1,1	18,3	2,0
Pieni yritys	35 021	10,4	30,2	23,3	6,9	30,4	10,4
Keskisuuri yritys	2 543	0,8	52,3	21,9	10,8	17,4	9,4
Suuri yritys	580	0,2	73,6	42,3	35,0	33,9	28,0
Yrityksiä yhteensä v. 2014	336 933	100,0	11,0	100,0	53,9	100,0	49,8

1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon

Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä

Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä

Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

2) Tukea saaneiden yritysten osuus kokoluokan yrityksistä

3) Yritysten liikevaihdon osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

4) Tukea saaneiden yritysten liikevaihto, osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

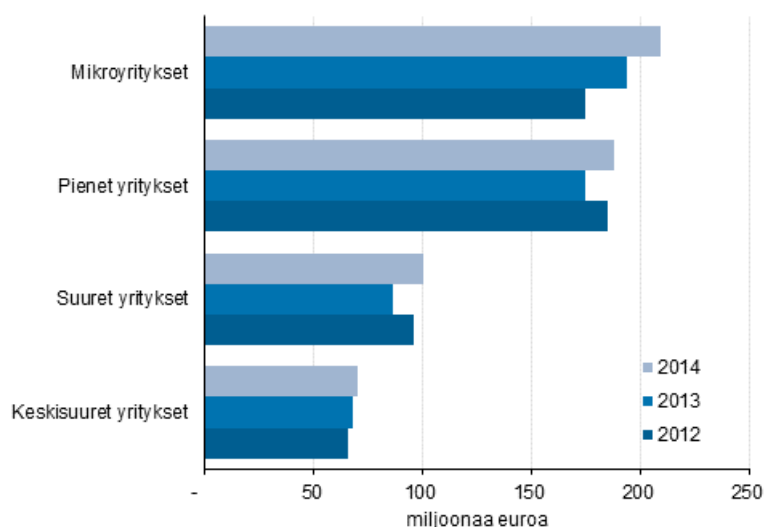
5) Yritysten henkilöstön osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

6) Tukea saaneiden yritysten henkilöstö, osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

Yhteensä yritystukea vuonna 2014 sai 36 936 yritystä, tukea saaneiden yritysten määrän kasvaessa hieman alle 2000:lla yrityksellä vuodesta 2013. Mikroyritysten lukumäärä tukea saaneista yrityksistä kasvoi suuruusluokista vähiten, noin kolme prosenttia, kaikkien suuruusluokkien yritysmäärien kuitenkin kasvaessa. Mikroyritysten osuus tukea saaneista yrityksistä oli hieman edellisvuotta vähemmän, 66,6 prosenttia. Suurien yritysten osuus tukea saaneista yrityksistä pysyi 1,2 prosentissa, kun taas pienet ja keskisuuret yritykset saivat aiempaa isomman osuuden suuruusluokittaisesta jakaumasta.

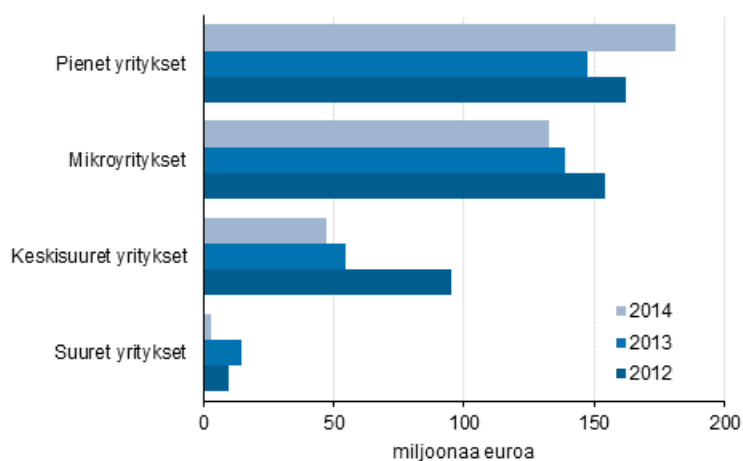
Suurille yrityksille maksettu suoran tuen määrä kasvoi suuruusluokista eniten vuodesta 2013, 15,7 prosenttia (Taulukko 2). Suoraa yritystukea maksettiin vuonna 2014 edellisvuotta enemmän myös muille suuruusluokille; mikroyrityksien saama tukimäärä kasvoi 8,0 prosenttia, pienien yritysten 7,7 prosenttia ja keskisuurien yritysten 3,0 prosenttia. Kuitenkin euromääräisesti tarkasteltuna eniten suoraa yritystukea saivat edellisvuosien tapaan mikroyritykset. Suuret yritykset kasvattivat ainoana suuruusluokkana osuuttaan kaikesta jaetusta suorasta tuesta muiden suuruusluokkien osuuksien laskiessa.

Kuvio 1. Maksetut suorat tuet yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa

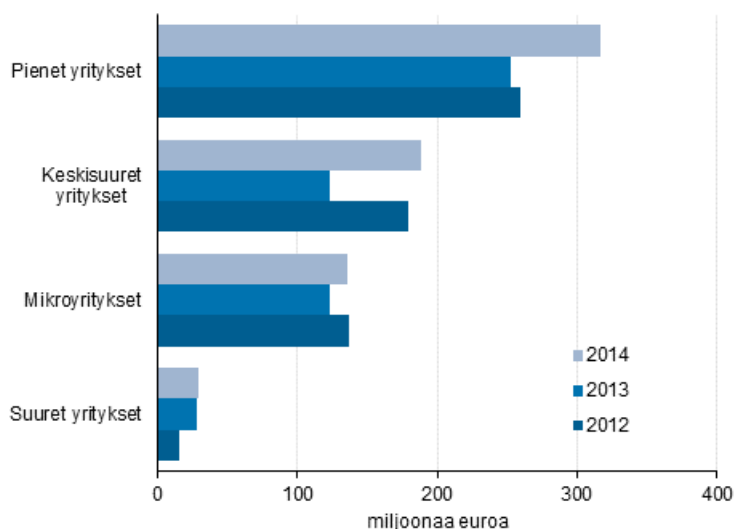

Lainojen ja takausten kokonaismäärien vuosittainen vaihtelu on yleensä huomattavasti suorien tukien vaihtelua suurempaa. Vuonna 2014 kaikkien paitsi pienien yritysten saama lainamäärä väheni vuodesta 2013, suurien yritysten jopa 80,6 prosenttia. Puolet kaikista maksetuista lainoista myönnettiin pienille yrityksille, pienien yritysten saaman lainamäärän kasvaessa 23,1 prosenttia vuoden takaisesta. Myönnettyjen takausten osalta eniten kasvoi keskisuurien yritysten saama takausten summa, mutta takausten määrä kasvoi voimakkaasti myös kaikissa muissa suuruusluokissa. Vuoden 2013 tavoin eniten lainaa ja takauksia saivat pienet yritykset, vähiten taas suuret yritykset.

Kuvio 2. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa

Kuvio 3. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2012–2014, miljoonaa euroa

Taulukko 2. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2009–2014, tuhatta euroa

Vuosi	Yrityksen suuruusluokka ¹⁾	Mikroyritykset	Pienet yritykset	Keskisuuret yritykset	Suuret yritykset	Yhteensä
2014	Yrityksiä	24 596	10 582	1 331	427	36 936
	Maksetut suorat tuet	209 415	188 156	69 976	100 257	567 803
	Maksetut lainat	132 364	181 058	47 310	2 831	363 563
	Myönnetyt takaukset	136 234	316 844	188 071	29 619	670 769
2013	Yrityksiä	23 879	9 433	1 234	409	34 955
	Maksetut suorat tuet	193 859	174 623	67 947	86 681	523 112
	Maksetut lainat	139 013	147 133	54 822	14 566	355 534
	Myönnetyt takaukset	123 259	252 999	122 984	27 907	527 150
2012	Yrityksiä	19 719	8 338	1 196	451	29 704
	Maksetut suorat tuet	174 780	185 104	65 716	96 004	521 604
	Maksetut lainat	153 994	161 868	95 312	10 031	421 205
	Myönnetyt takaukset	136 459	260 029	178 763	15 428	590 678
2011	Yrityksiä	24 305	9 148	1 198	457	35 108
	Maksetut suorat tuet	186 812	179 377	58 843	75 566	500 598
	Maksetut lainat	201 818	164 875	73 361	16 880	456 934
	Myönnetyt takaukset	159 818	316 335	132 562	50 987	659 702
2010	Yrityksiä	24 340	8 251	1 009	415	34 015
	Maksetut suorat tuet	180 506	155 766	55 783	76 069	468 124
	Maksetut lainat	186 652	183 109	79 195	23 265	472 222
	Myönnetyt takaukset	160 608	252 986	91 018	59 853	564 465
2009	Yrityksiä	24 140	8 012	1 018	423	33 593
	Maksetut suorat tuet	166 900	157 009	58 484	87 497	469 890
	Maksetut lainat	219 500	302 511	123 244	32 969	678 224
	Myönnetyt takaukset	138 351	318 398	158 586	65 748	681 083

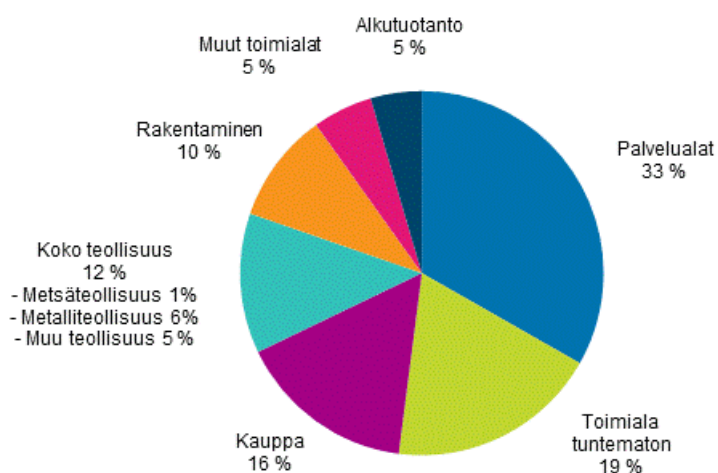
1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon
 Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä
 Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä
 Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

2. Tuet yritysten toimialan mukaan

Valtaosa yritystukea saaneista yrityksistä toimi palvelu- ja kaupanaloilla, joista erityisesti kaupan alalle myönnettiin edellisvuotta enemmän tukea. Kaupan alan saama yritystuen määrä kasvoi 28,6 prosenttia vuodesta 2013 kasvun jakaantuessa kaikille kolmelle tukimuodolle. Myös kaupan alan tukea saaneiden yritysten lukumäärä kasvoi toimialoista suhteellisesti eniten. Kaupan alan lisäksi myös rakentamisen toimialan saamat yritystuet kasvoivat voimakkaasti. Kaiken kaikkiaan kasvanut yritystuen määrä jakaantui kaikille toimialoille.

Euromääräisesti eniten kaikkia eri tukimuotoja myönnettiin teollisuuden toimialoille, erityisesti metalliteollisuuteen, sekä palvelualoille. Teollisuuden toimialojen yritykset saivat tukea myös suhteellisesti eniten yritystä kohden kun muilla toimialoilla. Palvelualoilla ja teollisuuden toimialoilla oli myös eniten suuriksi luokiteltavia tukea saaneita yrityksiä.

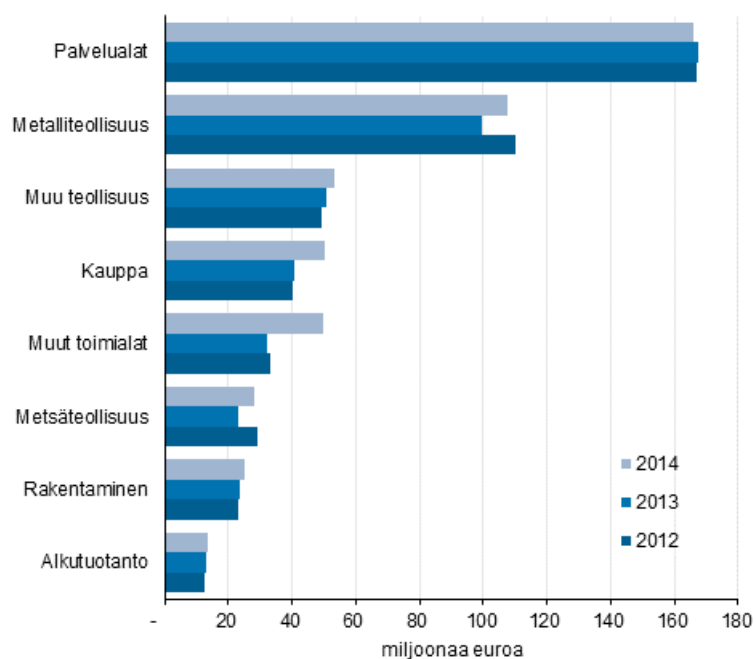
Kuvio 4. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2014

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Eniten maksetun suoran tuen määrä lisääntyi vuoden takaisesta kaupan alalla (23,5 prosenttia) sekä metsäteollisuudessa (21,0 prosenttia). Kaupan alan saama suora yritystuki on kasvanut vuosittain jo vuodesta 2007 lähtien ainoana toimialana rakentamisen toimialan ohella. Euromääräisesti kaupan alalle maksettiin vuonna 2014 suoraa tukea noin 9,6 miljoonaa euroa, mikä oli noin kaksi kertaa enemmän kuin metsäteollisuuteen. Ainoastaan palvelualoille maksettu suoran tuen määrä väheni vuonna 2014, tuen määrän vähentyessä 0,9 prosentilla edellisvuodesta.

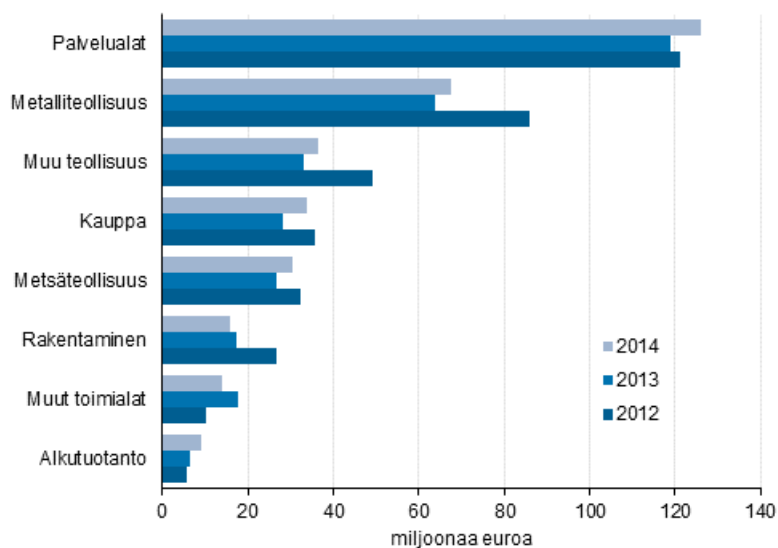
Kuvio 5. Maksetut suorat tuet yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

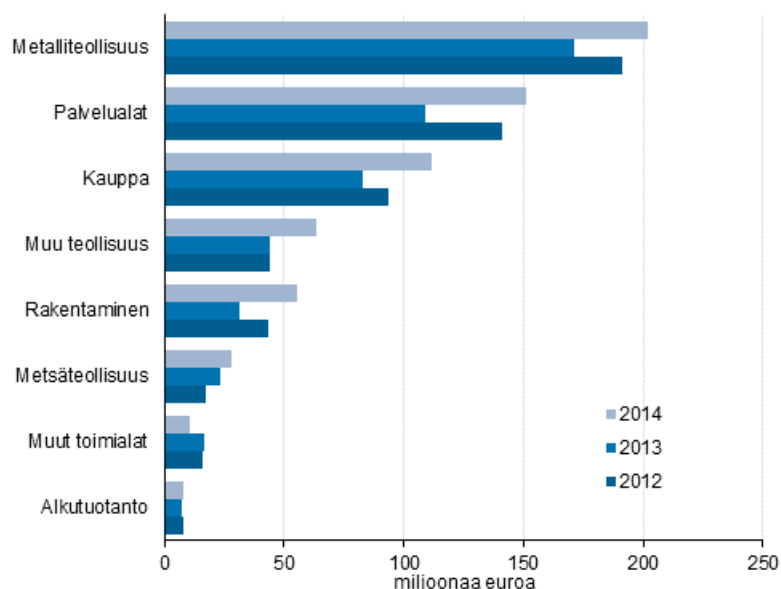
Myönnettyjen lainojen määrä kasvoi eniten alkutuotannossa ja kaupan alalla. Rakentamisen saama lainamäärä pieneni edellisvuodesta, mutta takausten määrä kasvoi runsaasti.

Kuvio 6. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Kuvio 7. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2012–2014, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

3. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennykset

Vuosien 2013–2014 osalta otettiin käyttöön tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskeva verotuksen lisävähennys. Lisävähennyksen on tarkoitus toimia vaihtoehtona suorille yritystuille. Lisävähennyksen enimmäismäärä verovuonna hanketta kohden on 400 000 euroa ja minimi 15 000 euroa. Vähennystä ei myönnetä muun muassa siinä tapauksessa jos samaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeeseen saadaan jo muuta julkista tukea.

Vuonna 2014 verovähennystä myönnettiin 81,6 miljoonaa euroa yhteensä 629 yritykselle. Jokaisessa yritysten suuruusluokassa sekä myönnetyn tuen määrä että tukea saaneiden yritysten lukumäärä olivat suurempia vuonna 2014 kun vuonna 2013. Edellisvuoden tapaan myös vuonna 2014 suuruusluokista eniten verovähennystä saivat pienet yritykset, noin 27 miljoonaa euroa (Taulukko 3). Toimialoista eniten verovähennystä saivat palvelualojen ja teollisuuden toimialojen yritykset, joista molempien alojen yrityksille myönnettiin enemmän verovähennystä vuonna 2014 kun tukimuodon ensimmäisenä vuotena.

Taulukko 3. Yrityksille myönnetty T&K-toiminnan verovähennykset suuruusluokittain vuonna 2013 ja 2014, tuhatta euroa

Vuosi	Suuruusluokka	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Myönnetty verovähennys
2014	Mikroyritys	87	3 365
	Pieni yritys	283	27 139
	Keskisuuri yritys	161	26 776
	Suuri yritys	98	24 327
	Yhteensä	629	81 607
2013	Mikroyritys	72	2 043
	Pieni yritys	275	21 940
	Keskisuuri yritys	160	20 342
	Suuri yritys	93	20 784
	Yhteensä	600	65 109

Taulukko 4. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset toimialoittain (TOL2008) vuonna 2013 ja 2014, tuhatta euroa

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Myönnetty verovähennys
2014	Alkutuotanto	-	-
	Koko teollisuus, siitä	220	35 180
	–Metsäteollisuus	10	2 216
	–Metalliteollisuus	135	22 027
	–Muu teollisuus	75	10 938
	Rakentaminen	14	1 026
	Kauppa	54	4 930
	Palvelualat ¹⁾	315	38 255
	Muut toimialat ²⁾	26	2 216
	Yhteensä	629	81 607
2013	Alkutuotanto	1	66
	Koko teollisuus, siitä	207	28 032
	–Metsäteollisuus	6	1 217
	–Metalliteollisuus	133	18 156
	–Muu teollisuus	68	8 659
	Rakentaminen	15	687
	Kauppa	42	4 204
	Palvelualat ¹⁾	306	30 566
	Muut toimialat ²⁾	30	1 619
	Yhteensä	600	65 109

1) Sisältää toimialat (TOL 2008, 49–82, 90–96)

2) Muut toimialat (TOL 2008, 01–03, 05–09, 35–39, 84–88, 97–99)

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2009–2014, tuhatta euroa

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet ⁵⁾	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset	
2014	Alkutuotanto ¹⁾	1 677	13 585	9 071	7 536	
	Koko teollisuus, siitä	4 593	189 289	134 529	293 017	
	–Metsäteollisuus	456	28 242	30 263	27 702	
	–Metalliteollisuus	2 386	107 725	67 665	201 836	
	–Muu teollisuus	1 751	53 322	36 600	63 479	
	Rakentaminen	3 626	25 175	15 717	55 446	
	Kauppa	5 848	50 511	33 641	111 714	
	Palvelualat ²⁾	12 274	166 132	126 121	151 108	
	Muut toimialat ³⁾	1 971	49 821	13 882	10 337	
	Toimiala tuntematon	6 947	55 960	28 555	38 414	
	Ei yritystunnusta ⁴⁾			17 330	2 045	3 197
	Yhteensä		36 936	567 803	363 563	670 769
2013	Alkutuotanto ¹⁾	1 703	12 863	6 570	6 964	
	Koko teollisuus, siitä	4 696	173 889	123 362	237 697	
	–Metsäteollisuus	483	23 337	26 760	22 929	
	–Metalliteollisuus	2 435	99 702	63 659	170 930	
	–Muu teollisuus	1 778	50 850	32 942	43 838	
	Rakentaminen	3 438	23 649	17 218	31 370	
	Kauppa	5 316	40 907	28 286	83 069	
	Palvelualat ²⁾	11 560	167 598	118 859	109 081	
	Muut toimialat ³⁾	1 917	31 979	17 686	16 645	
	Toimiala tuntematon	6 325	59 090	40 543	41 471	
	Ei yritystunnusta ⁴⁾			13 137	3 010	853
	Yhteensä		34 955	523 112	355 534	527 150
2012	Alkutuotanto ¹⁾	1 554	12 514	5 602	7 684	
	Koko teollisuus, siitä	4 464	188 646	167 596	251 632	
	–Metsäteollisuus	485	29 259	32 417	16 966	
	–Metalliteollisuus	2 306	110 257	86 040	190 917	
	–Muu teollisuus	1 673	49 130	49 139	43 749	
	Rakentaminen	3 241	23 157	26 702	43 166	
	Kauppa	4 891	40 359	35 780	93 559	
	Palvelualat ²⁾	10 668	167 015	121 276	141 064	
	Muut toimialat ³⁾	1 914	33 328	10 328	15 817	
	Toimiala tuntematon	2 972	33 456	46 254	35 022	
	Ei yritystunnusta ⁴⁾			23 131	7 667	2 734
	Yhteensä		29 704	521 604	421 205	590 678

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet ⁵⁾	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset
2011	Alkutuotanto ¹⁾	1 798	12 049	7 832	7 134
	Koko teollisuus, siitä	4 788	171 663	173 424	278 441
	–Metsäteollisuus	554	29 573	32 087	39 082
	–Metalliteollisuus	2 408	92 880	75 413	189 291
	–Muu teollisuus	1 826	49 211	65 923	50 068
	Rakentaminen	3 649	22 816	19 850	45 541
	Kauppa	5 398	40 245	32 572	120 425
	Palvelualat ²⁾	11 410	172 018	124 611	144 270
	Muut toimialat ³⁾	2 049	28 181	11 233	10 584
	Toimiala tuntematon	6 016	37 531	77 759	47 952
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		16 093	9 652	5 355
	Yhteensä		35 108	500 598	456 934
2010	Alkutuotanto ¹⁾	1 738	15 842	6 946	9 363
	Koko teollisuus, siitä	4 492	163 407	179 586	239 579
	–Metsäteollisuus	498	22 579	49 134	23 531
	–Metalliteollisuus	2 251	92 257	81 649	169 732
	–Muu teollisuus	1 743	48 571	48 803	46 315
	Rakentaminen	3 472	20 364	24 479	34 564
	Kauppa	5 257	31 954	38 948	94 213
	Palvelualat ²⁾	11 070	165 967	130 914	99 849
	Muut toimialat ³⁾	1 866	26 176	38 256	12 393
	Toimiala tuntematon	6 120	29 741	49 367	71 397
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		14 673	3 727	3 106
	Yhteensä		34 015	468 124	472 222
2009	Alkutuotanto ¹⁾	1 616	12 140	13 185	17 324
	Koko teollisuus, siitä	4 648	177 390	290 481	323 874
	–Metsäteollisuus	544	24 410	65 908	72 292
	–Metalliteollisuus	2 331	105 786	147 603	201 502
	–Muu teollisuus	1 773	47 194	76 970	50 080
	Rakentaminen	2 935	16 973	39 655	41 772
	Kauppa	5 146	29 911	57 927	99 334
	Palvelualat ²⁾	10 981	151 405	174 252	128 472
	Muut toimialat ³⁾	1 936	30 772	24 690	21 789
	Toimiala tuntematon	6 331	35 597	69 747	43 097
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		15 702	8 286	5 421
	Yhteensä		33 593	469 890	678 224

1) Sisältää toimialat (TOL 2008, 01–03)

2) Sisältää toimialat (TOL 2008, 49–82, 90–96)

3) Muut toimialat (TOL 2008, 05–09, 35–39, 84–88, 97–99)

4) Lähtötiedoissa ei ole yritystunnusta

5) Vuodesta 2013 alkaen suoriin tukiin on lisätty myös Työ- ja elinkeinoministeriön maksamat energiatuet

Yritystukitilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaja on Tilastokeskuksen Yritystilastot-yksikkö. Yritystukitilasto laaditaan kansallisia tarpeita varten, sen taustalla ei ole tilaston tuotantoa sääteleviä kansainvälisiä asetuksia tai suosituksia.

Yritystukiaineisto on tutkijoiden käytettävissä Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden yritystukitietokannassa sekä etäkäytössä.

Yritystukitilasto perustuu Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan, johon on koottu yritystukitietoja julkisen tutkimusrahoituksen ja elinkeinotukien vaikuttavuuden selvittämiseksi. Tilasto sisältää tietoja yritystukea rahoittavien instituutioiden – työ- ja elinkeinoministeriön (TEM), Tekesin, Finnveran sekä maa- ja metsätalousministeriön (MMM) – maksamista suorista yritystuista. Ennen kuin TEM aloitti toimintansa vuoden 2008 alusta, yritystukia myönsivät kauppa- ja teollisuusministeriö (KTM) sekä työministeriö (TM). Yritystukitilasto ei kata kaikkia yritysten saamia tukia. Esimerkiksi verotuet, kuntien antamat yritystuet ja maataloustuet eivät sisälly tilastoon.

Tiedot on ryhmitelty tilastossa lähinnä tukityypin (suora tuki, laina ja takaus) sekä tukea saaneiden yritysten toimialan ja kokoluokan mukaan. Yritystukitietokannan tietoja voidaan kuitenkin ryhmitellä myös tuen antajan ja myöntämisperusteen mukaan. Tietoja käyttävät julkinen hallinto sekä tutkijat.

Yritystukitietokantaan on mahdollista linkittää muita yritystason aineistoja. Tukien vaikutusta yritysten toimintaan voidaan tarkastella esimerkiksi yhdistämällä yritystukiaineistoon tilinpäätöstietoja. Tietokannan tiedot ovat yritystasoisia, joten alueellista tietoa on vaikea tuottaa.

Yritystuki on julkisista varoista yritykselle tai yhteisölle maksettu avustus tai rahoitus. Yritystuen antamisperusteet on säädetty yritystukilaissa (Laki yritystoiminnan tukemisesta 1068/2000), jonka mukaan yritystoimintaan voidaan myöntää valtionavustuksena investointitukea, pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistukea ja tukea yritysten toimintaympäristön parantamiseen. Avustusmuotoisen rahoituksen ohella rahoitusta voidaan myöntää toimintaympäristön parantamiseen myös pääomasijoituksena. Lisäksi aloittamisvaiheessa olevalle pienelle yritykselle voidaan myöntää toiminnan käynnistystukea. Tukea suunnataan laadullisesti korkeatasoisiin aineettomiin ja aineellisiin hankkeisiin tavoitteena erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja toimintaympäristön parantaminen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tukityypit tiedonantajittain. TEM:ltä saadaan tiedot myönnettyistä ja maksetuista tuista ja starttituista. Tekes toimittaa Tilastokeskukselle tiedot myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista ja lainoista. MMM:n tiedot koostuvat myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista. Finnveralta puolestaan saadaan tiedot myönnettyistä lainoista ja takauksista.

Tukityypit eri tiedonantajilta

Tiedonantaja	Laina	Suora tuki	Takaus
Finnvera	X		X
TEM		X	
MMM		X*	
Tekes	X	X	

*Ei sisällä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystuet. Vuodesta 2010 eteenpäin tiedoissa ei ole mukana hanketukia.

Eri tukityypit poikkeavat luonteeltaan toisistaan. Suorien tukien tapauksessa laskennallinen tuen määrä on yhtä kuin esitetty tukisumma. Vastikkeellisen rahoituksen kuten takausten ja lainojen osalta näin ei ole eikä niiden yhteenlasku anna oikeaa kuvaa yritystukien volyyymista. Lainojen ja takausten laskennallinen tuen määrä, eli se määrä joka erästä on tukea, on huomattavasti esitettyä summaa matalampi. Laina on maksettava takaisin ja takaus toteutuu vain lainan takaisinmaksun epäonnistuessa. Näiden tukityyppien osalta laskennallisen tuen määrä riippuu markkinoista poikkeavista lainaehdoista sekä luottotappioista. Laskennallisen tuen suuruusluokka jää alle 10 prosentin vastikkeellisen rahoituksen kokonaismäärästä.

Yritystukitilastossa ei ole pyritty laskemaan näiden tukityyppien laskennallisen tuen määrää vaan ilmoittamaan lainojen ja takausten kokonaismäärät.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Yritystukitilasto perustuu kattaviin hallinnollisiin aineistoihin ja Tilastokeskuksessa tarkistettuihin yritystason tausta-aineistoihin. Yritystukitilaston perusjoukon muodostavat Tilastokeskuksen yritysrekisteriin kuuluvat liiketoimintaa harjoittavat yritykset ja erityisesti yritykset, joille tilaston tiedonantajina toimivat julkisomisteiset instituutiot ovat maksaneet avustuksia tai antaneet muuta rahoitusta. Yritystukitilaston lähdeaineistoina käytetään yritystukitietokantaa, yritysrekisterin vuositilastoa ja tilinpäätöstilastoja. Yritysrekisterin tiedot saadaan pääasiassa verohallinnon rekistereistä ja omista tiedusteluista, tilinpäätöstilastot puolestaan perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja omaan yritystiedusteluun.

Yritystukitietokantaan kootaan tiedot TEM:n (ennen vuotta 2008 KTM ja TM), MMM:n, Tekesin ja Finnveran myöntämistä ja maksamista suorista tuista, lainoista, sekä takauksista. Tiedonantajat toimittavat vuosittain päättyneitä kalenterivuotta koskevat yritystukitiedot Tilastokeskukseen. Yritystukitietokannan tiedot koostuvat yritysten saamista lainoista, takauksista ja suorista tuista. Tiedot eivät sisällä verotukia eivätkä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvat tuet.

TEM:n tukitietoihin sisältyy KTM:n ja TM:n aiemmin myöntämiä tukia. KTM:n tuet koostuivat energiatuista, investointituista, kansainvälistymistuista (ei ole tilastoitu vuodesta 2008 eteenpäin), toimintaympäristötuista sekä muista kehittämistuista ja avustuksista. Ne sisälsivät kansallisen rahoituksen lisäksi Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukia, mutta eivät Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) tukia. TM:n työllistämistuet puolestaan sisälsivät sekä kansallisia että EU-tukia (ESR-projektit), mutta eivät työvoima- ja elinkeinokeskusten (TE-keskusten) kautta maksettavia investointitukia. TEM:n yritystuet voidaan jaotella palkkatukiin, starttitukiin, kansainvälistymistukiin ja energiatukiin. Osalla tuista on ESR-kytkentä. Vuodesta 2007 entisen TM:n tuista on voitu poistaa ESR-tuet ennen tilastointia. Finnveran tuet koostuvat myönneistä lainoista ja takauksista, jotka sisältävät kotimaista tai EU-tukea. Tekesin osalta mukana ovat kansalliset tutkimus- ja kehitysavustukset ja -lainat sekä EAKR-hankkeiden avustukset yrityksille. MMM:n hallinnonalalta yritystukitiedoissa ovat mukana vain varsinaiset yrityksille myönnetty yritystuet, eivät maataloustuet. Tiedot kattavat kaikki MMM:n hallinnoimat ohjelmat. Tiedoissa ei ole mukana yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä yleisiä kehittämishankkeita eikä tietyn yritysryhmän toiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita. Vuotta 2010 aikaisemmissa tiedoissa MMM:n tukiin sisältyy sekä yritys- että hanketukia. Vuodesta 2010 eteenpäin tietoihin ei sisälly hanketukia.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yritystukitilasto kattaa tilastovuoden aikana maksetut ja myönnettyt suorat tuet, lainat ja takaukset. Myönnettyjen ja maksettujen tukien vuosisummat eroavat toisistaan, sillä myönnetyn tuen maksaminen voi ajoittua usean vuoden ajalle, myönnettyä tukea ei makseta kokonaisuudessaan tai se peritään takaisin, jos tuen saaja ei täytä tai rikkoo myöntäjän asettamia ehtoja tai omia lupauksiaan. Tukien määrät on laskettu tiedonantajien toimittamista aineistoista.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on ilmestynyt kalenterivuodesta 2008 (tilastovuosi 2006) lähtien kerran vuodessa. Tietoja julkaistaan tilastovuodesta 2004 lähtien. Julkaisuviive on vuodesta puoleentoista vuoteen tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on kalenterivuosi. Julkaisupäivämäärät löytyvät [julkistamiskalenterista](http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html) <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus

Tilaston kotisivuilta on saatavissa perustiedot muun muassa maksetuista suorista tuista, lainoista ja takauksista yritysten toimialan ja suuruusluokan mukaan. Tilaston kuvaus on julkaistu Tilastokeskuksen [kotisivulla](http://tilastokeskus.fi/til/yrтт/meta.html) <http://tilastokeskus.fi/til/yrтт/meta.html>. Erillisselvityksiä tuotetaan asiakkaiden tilauksesta.

Tilastoon liittyvät mikroaineistot sisältyvät Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan ja ovat tutkijoiden käytettävissä lupaehtojen mukaisesti. Tietoja Tilastokeskuksen tutkijapalveluista tai yritystukiaineiston käytöstä saa sähköpostiosoitteesta tutkijapalvelut@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedoista on laadittu mahdollisimman vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 2004 lähtien. Aikasarjan keskeiset tiedot julkaistaan aina vuosittain julkistettavan uuden tilaston yhteydessä. Tilastosta ei ole mahdollista saada kansainvälisiä vertailutietoja. KTM:n ja TM:n yhdistyminen TEM:ksi saattaa hieman heikentää tilaston vertailukelpoisuutta yli ajan. Eri tukityypit (lainat, takaukset, suorat tuet) eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Ohjelmakauden vaihdokset ja muutokset tukiperusteisiin vaikuttavat jonkin verran vertailtavuuteen varsinkin aikasarjoissa. Maa- ja metsätalousministeriön vanhan ohjelmakauden päättyminen 2007 ja uuden käynnistyminen näkyvät luvuissa. Vuonna 2009 MMM:n suorat tuet olivat uuden ohjelmakauden johdosta kahta aikaisempaa vuotta suuremmat. Selkeimmin tämä näkyy palvelualoilla ja mikroyritysten osalta, kun uudella ohjelmakaudella myös muiden kuin maatilan yhteydessä toimivien maaseudun mikroyritysten rahoitus tuli mahdolliseksi. Hanketuet sisältyvät MMM:n tietoihin ennen tilastovuotta 2010, mikä vaikuttaa osaltaan heikentävästi aikasarjan vertailtavuuteen.

Käytetty toimialaluokitus on TOL 2008 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Aikaisemmin julkaistut toimialaluokitus TOL 2002:n mukaiset tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia nyt julkistetun TOL 2008:n mukaisten tietojen kanssa. Yrityksiä luokitellaan tilastossa myös henkilöstön määrään perustuviin suuruusluokkiin: mikroyritykset työllistävät enintään 4 henkilöä, pienet yritykset 5–49 henkilöä, keskisuuret yritykset 50–249 henkilöä ja suuret yritykset vähintään 250 henkilöä. Luokittelu poikkeaa Komission suosittamasta mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY), sillä vuosiliikevaihdon määrä ja taseen loppusumma eivät vaikuta suuruusluokkaan.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Kaikkia tukitietoja ei pystytä yhdistämään muihin tietoaineistoihin tai luokittelemaan esimerkiksi toimialan mukaan, sillä pienestä osasta tiedonantajien toimittamia havaintoja puuttuu yritystunnus.

Yritystukiaineistossa on myös havaintoja, jotka eivät yritystunnuksesta huolimatta yhdisty muihin aineistoihin.

Lisätietoja

Heidi Pirkola 029 551 3246
Vastaava tilastojohtaja:
Mari Ylä-Jarkko

iede.teknologia@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Yritystukitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3355 (pdf)